

91I0 *Ciepolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*)

W skład siedliska wchodzi następujące podtypy objęte monitoringiem:

W regionie kontynentalnym

- 91I0-1 *Potentillo albae-Quercetum* dąbrowa świetlista
- 91I0-2 *Sprbo torminalis-Quercetum* podgórska ciepolubna dąbrowa brekiniowa
- 91I0-3 *Quercetum pubescentis-petraeae* kserotermiczna dąbrowa z dębem omszonym

W regionie alpejskim

Brak

Liczba i lokalizacja powierzchni monitoringowych

W ramach prac nad monitoringiem podstawowym w **2006 roku**, przeprowadzono badania terenowe:

- w regionie kontynentalnym - prace na 63 stanowiskach, w 11 obszarach Natura 2000, prowadzone były przez 8 specjalistów w miesiącach: sierpień-październik 2006.

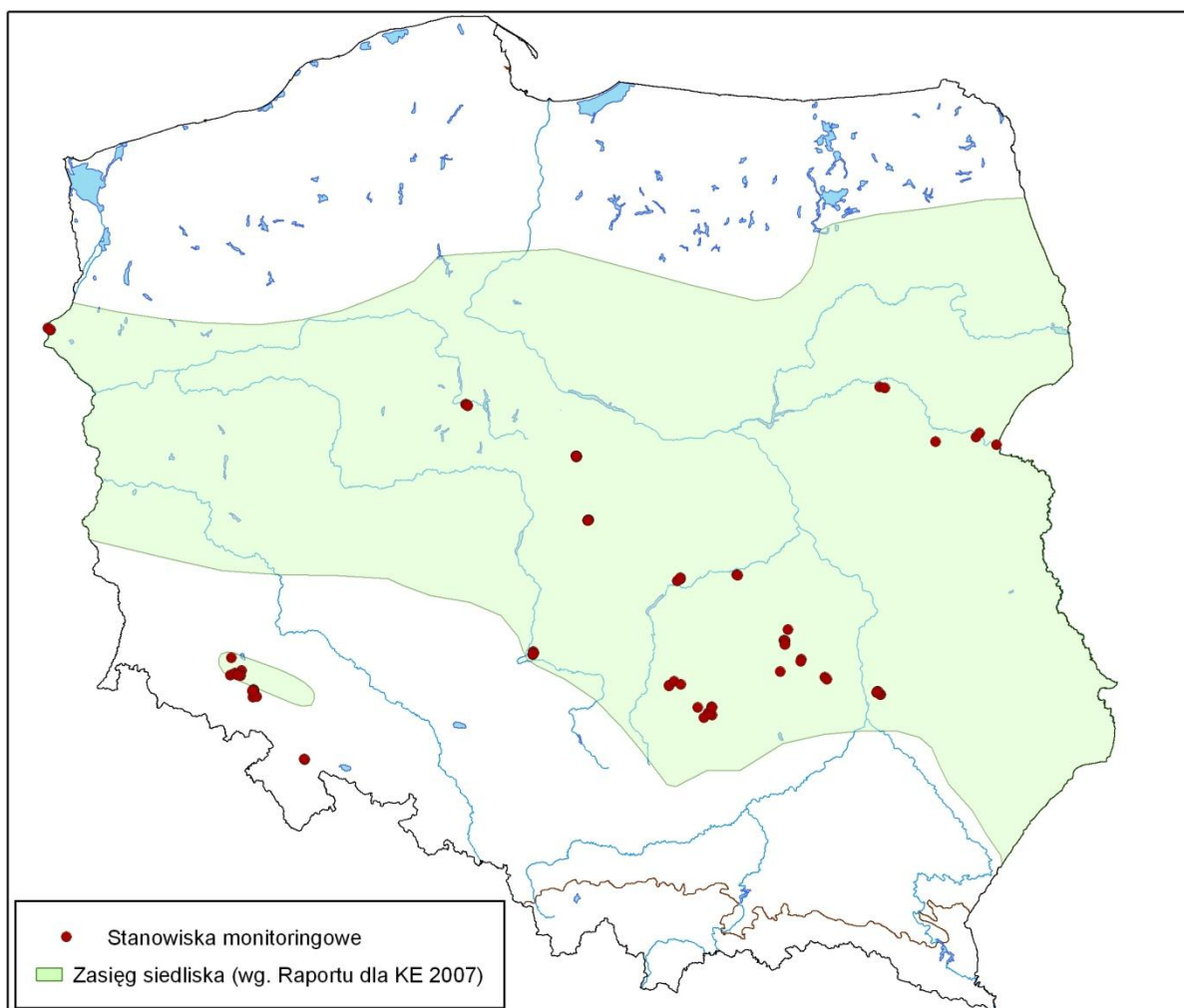
WYNIKI MONITORINGU

W **2007 roku** prowadzono badania terenowe w ramach monitoringu podstawowego i szczegółowego:

- w regionie kontynentalnym - prace na 26 stanowiskach, w 8 obszarach Natura 2000 prowadzone były przez 7 specjalistów w miesiącach: sierpień-październik 2007. Monitoring podstawowy obejmował 9 stanowisk w 2 obszarach, natomiast w ramach monitoringu szczegółowego wykonano badania na 17 stanowiskach w 6 obszarach.

W **2008 roku** prowadzono badania terenowe w ramach monitoringu szczegółowego i zintegrowanego:

- w regionie kontynentalnym prace prowadziło 3 ekspertów, na 20 stanowiskach w 5 obszarach. Prowadzono monitoring szczegółowy na wybranych stanowiskach badanych w roku 2006 i monitoring zintegrowany dla nowych obszarów. Monitoring szczegółowy wykonano w 1 obszarze na 6 stanowiskach. Monitoring zintegrowany prowadzono w 4 obszarach na 14 stanowiskach.

Uwagi o rozmieszczeniu i wyborze powierzchni badawczych

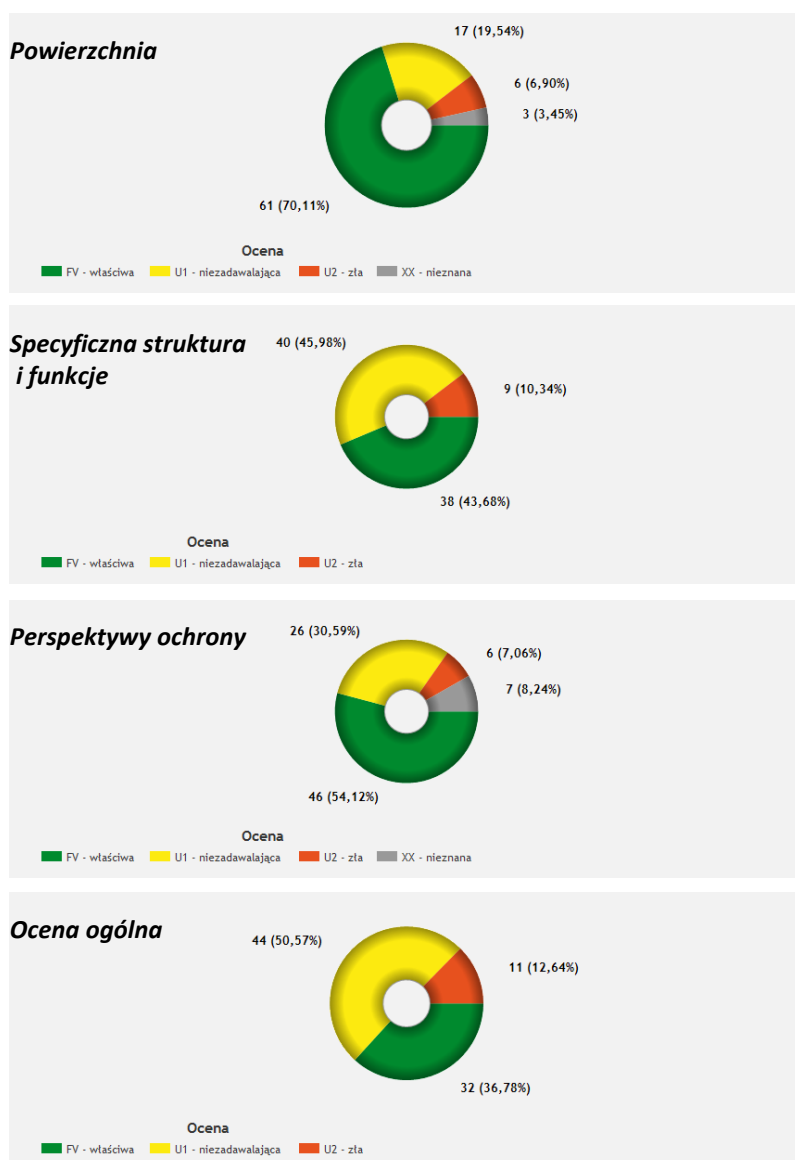
W 2006 roku rozmieszczenie powierzchni nie było równomierne. Dobrze reprezentowane były dąbrowy podgórskie z jarząbem brekinia 91I0-2 oraz dąbrowy świetliste 91I0-1 odmiany małopolskiej. Brak było dostatecznej liczby powierzchni w środkowej i zachodniej części kraju. W 2006 roku nie objęto monitoringiem dąbrowy kserotermicznej z dębem omszonym

WYNIKI MONITORINGU

91I0-3. W 2007 roku kontynuowano monitoring dwóch podtypów siedliska uzupełniając przestrzenną reprezentację stanowisk. W 2008 roku uzupełniono monitoring podtypu 91I0-1 o stanowiska z Wielkopolski i Mazowsza. Badaniami objęto również trzeci podtyp 91I0-3, dąbrowy z dębem omszonym. Monitoring objął zatem wszystkie podtypy siedliska 91I0 jakie występują w naszym kraju.

Wyniki

REGION KONTYNENTALNY

Wynik ogólny i reprezentatywność badań terenowych:

Dotychczasowa ocena: U1 (U1, U1, U1). Liczba badanych stanowisk jest **wystarczająca**, by podać reprezentatywne wyniki dla regionu biogeograficznego. Wstępna ocena ogólna: **U1 (FV, U1, U1)**. Najgorzej oceniano parametr „specyficzna struktura i funkcja”.

WYNIKI MONITORINGU

Wyniki badań terenowych potwierdzają wstępną diagnozę wskazującą na niezadowalający (U1) stan tego siedliska przyrodniczego. Obserwowane przekształcenia związane są przede wszystkim ze zmianami składu gatunkowego runa i zmniejszanie się udziału gatunków ciepłolubnych.

Spośród wskaźników specyficznej struktury i funkcji najgorzej oceniano: naturalne odnowienie, obce gatunki inwazyjne oraz pionowa struktura roślinności.

Główne zagrożenia: słabe odnawianie się drzewostanów dębowych, nadmierne zwarcie podszytu, neofityzacja, wycofywanie się gatunków ciepłolubnych, przekształcanie się w stronę grądów.

Wskazania ochronne: regularne cięcia ograniczające zacienienie dna lasu, usuwanie gatunków obcych z drzewostanu.

WYNIKI MONITORINGU

MONITORING PODSTAWOWY 2006-2007

Wskaźnik	Obszar i liczba stanowisk													Suma ocen
	Dąbrowa Grotnicka	Lasy Spalskie	Perna	Gościeradów	Ostoja Nadbużańska	Pakośław	Góry i Pogórze Kaczawskie	Wzgórza Kielecko-Chęcińskie	Ostoja Przedborska	Góry Bardzkie	Dobromierz	Przedgórze Iłżeckie	Załącznik Łuk Warty	
	6	6	6	6	6	7	7	7	4	2	6	5	4	
Powierzchnia siedliska w obszarze	FV	FV	U1	U2	FV	FV	FV	U1	U2	FV	FV	FV	FV	FV - 9 U1 - 2 U2 - 2
Specyficzna struktura i funkcje w tym:	FV	FV	FV	U2	U1	U1	U1	U1	U1	FV	FV	U1	U1	FV - 5 U1 - 7 U2 - 1
a) Charakterystyczna kombinacja gatunków	FV	FV	FV	U2	FV	FV	FV	FV	U1	U1	U1	FV	FV	FV - 9 U1 - 3 U2 - 1
b) Gatunki ekspansywne i inwazyjne.	U1	U1	U1	U2	U1	FV	FV	FV	U1	FV	FV	FV	U1	FV - 6 U1 - 6 U2 - 1
c) Występowanie i stan populacji gatunków ciepłolubnych	FV	FV	FV	U1	FV	FV	FV	FV	U1	FV	FV	FV	U1	FV - 10 U1 - 3
f) Pionowa struktura roślinności	FV	FV	U1	U1	FV	FV	FV	U1	U1	FV	FV	U1	U1	FV - 7 U1 - 6
e) Wiek drzewostanu	FV	FV	FV	U1	U1	U1	FV	U1	U1	FV	U1	FV	FV	FV - 7 U1 - 6

WYNIKI MONITORINGU

f) Gatunki obce w drzewostanie	FV	FV	FV	U2	FV	FV	U1	FV	U1	FV	FV	U1	U1	FV - 8 U1 - 4 U2 - 1
g) Naturalne odnowienie drzewostanu	FV	FV	U1	U2	FV	FV	U1	FV	U1	U1	U1	FV	FV	FV - 7 U1 - 5 U2 - 1
h) Pozyskanie drewna	FV	FV	FV	U1	U1	FV	FV	U1	U1	FV	U1	FV	FV	FV - 8 U1 - 5
Perspektywy ochrony	FV	FV	U1	U2	XX	FV	FV	U1	U1	FV	FV	FV	FV	FV - 8 U1 - 3 U2 - 1 XX - 1
Ocena ogólna	FV	FV	FV	U2	U1	U1	U1	U1	U2	FV	FV	U1	U1	FV - 5 U1 - 6 U2 - 2

FV- stan właściwy, U1 – Stan niezadowolający, U2 – Stan zły, XX – Stan nieznany

WYNIKI MONITORINGU

MONITORING SZCZEGÓŁOWY I ZINTEGROWANY 2007-2008

Parametr/wskaźnik	Region, obszar i liczba stanowisk w obszarze											
	Dobromierz	Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie	Pakośław	Lasy Spalskie	Dąbrowa Grotnicka	Dąbrowa świetlista w Pernie	Ostoja Lidzbarska	Pojezierze Gnieźnieńskie	Dolina Dolnej Pilicy	Góry i Pogórze Kaczawskie	Dolna Odra	Suma ocen
	2	3	3	3	3	3	3	3	2	6	3	34
1. Specyficzna struktura i funkcje												
a) procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	U1 – 1 U2 – 1	FV – 3	FV – 2 U1 – 1	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 2	FV – 6	FV – 3	FV – 31 U1 – 2 U2 – 1
b) gatunki charakterystyczne	FV – 2	FV – 2 U1 – 1	FV – 2 U1 – 1	FV – 3	FV – 1 U2 – 2	FV – 3	FV – 3	FV – 2 U1 – 1	U1 – 2	FV – 6	FV – 3	FV – 27 U1 – 5 U2 – 2
c) gatunki dominujące	FV – 2	FV – 1 U2 – 2	FV – 1 U2 – 2	FV – 3	FV – 2 U1 – 1	U1 – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 2	FV – 6	FV – 3	FV – 29 U1 – 1 U2 – 4
d) obce gatunki inwazyjne	FV – 2	FV – 3	FV – 2 U1 – 1	U1 – 3	U1 – 3	FV – 1 U1 – 1 U2 – 1	FV – 1 U1 – 2	U1 – 3	FV – 1 U1 – 1	FV – 6	FV – 2 U1 – 1	FV – 18 U1 – 15 U2 – 1
e) gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV – 2	FV – 2 U1 – 1	FV – 2 U1 – 1	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 2 U1 – 1	FV – 3	FV – 1 U1 – 1	FV – 6	FV – 2 U1 – 1	FV – 29 U1 – 5
f) gatunki ciepłolubne	FV – 2	FV – 2 U1 – 1	FV – 2 U1 – 1	FV – 2 U1 – 1	FV – 1 U1 – 1 U2 – 1	FV – 3	FV – 3	FV – 2 U1 – 1	FV – 2	FV – 5 U1 – 1	FV – 3	FV – 27 U1 – 6 U2 – 1
g) martwe drewno	U2 – 2	U1 – 3	FV – 1 U1 – 2	U1 – 3	FV – 1 U1 – 2	U1 – 2 U2 – 1	FV – 1 U1 – 2	FV – 2 U1 – 1	FV – 2	FV – 5 U1 – 1	FV – 2 U1 – 1	FV – 14 U1 – 17 U2 – 3
h) wiek drzewostanu	U1 – 2	FV – 1 U1 – 2	FV – 1 U1 – 2	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 1 U1 – 1	FV – 6	FV – 3	FV – 27 U1 – 7
i) zwarcie podszytu	FV – 2	FV – 1 U2 – 2	FV – 1 U1 – 1 U2 – 1	FV – 3	FV – 3	FV – 1 U1 – 2	U1 – 3	FV – 3	FV – 2	FV – 6	FV – 1 U1 – 2	FV – 23 U1 – 8 U2 – 3

WYNIKI MONITORINGU

j) zwarcie koron drzew	FV – 2	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 1 U1 – 2	U1 – 3	FV – 2	FV – 6	U1 – 3	FV – 26 U1 – 8
k) gatunki obce w drzewostanie	FV – 1 U1 – 1	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 2 U1 – 1	FV – 2	FV – 6	FV – 3	FV – 32 U1 – 2
l) naturalne odnowienie	U1 – 2	FV – 3	FV – 1 U1 – 2	FV – 3	FV – 3	U1 – 2 U2 – 1	FV – 1 U1 – 2	U1 – 3	FV – 2	FV – 5 U1 – 1	U1 – 3	FV – 19 U1 – 14 U2 – 1
m) obecność nasadzeń drzew	FV – 2	FV – 3	FV – 2 U1 – 1	FV – 3	FV – 3	FV – 2 U2 – 1	FV – 2 U1 – 1	FV – 2 U1 – 1	FV – 2	FV – 5 U1 – 1	FV – 3	FV – 29 U1 – 4 U2 – 1
n) pozyskanie drewna i sposób użytkowania	U1 – 2	FV – 3	FV – 2 U1 – 1	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 1 U1 – 1	FV – 6	FV – 3	FV – 30 U1 – 4
o) zniszczenia drzewostanów	FV – 1 U1 – 1	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 3	FV – 2	FV – 6	FV – 3	FV – 33 U1 – 1
Ocena ogólna specyficznej struktury i funkcji	U1 – 2	FV – 1 U1 – 1 U2 – 1	FV – 1 U1 – 2	FV – 3	FV – 1 U1 – 1 U2 – 1	U1 – 3	FV – 1 U1 – 2	FV – 1 U1 – 2	FV – 1 U1 – 1	FV – 6	FV – 3	FV – 18 U1 – 14 U2 – 2

FV- stan właściwy, U1 – Stan niezadowolający, U2 – Stan zły, XX – Stan nieznan

Analiza wyników - ocena stanu zachowania siedliska w kraju (w badanych obszarach)

Monitoring podstawowy w latach 2006-2007 objął 72 stanowiska. Badano podtyp 91I0-1 na 57 stanowiskach (10 obszarów), natomiast podtyp 91I0-2 na 15 stanowiskach (3 obszary). Monitoring szczegółowy i zintegrowany prowadzony w latach 2007-2008 objął 34 stanowiska ze wszystkich podtypów siedliska. Dąbrowa świetlista 91I0-1 monitorowana była na 23 stanowiskach (8 obszarów), dąbrowa brekiniowa 91I0-2 na 8 (2 obszary), a dąbrowa z dębem omszonym 91I0-3 na 3 (1 obszar). Ogółem w latach 2006-2008 prowadzono monitoring w 17 obszarach. Podtyp 91I0-1 monitorowano w 13 obszarach, podtyp 91I0-2 w 3 obszarach i podtyp 91I0-3 na jedynym obszarze jego występowania w Polsce.

Badania monitoringu szczegółowego w niektórych przypadkach były podstawą do weryfikacji wcześniej przyznanych ocen globalnych. Po dokonanej analizie i weryfikacji globalną ocenę przyznaną dla obszarów dla podtypu 91I0-1 oceniono jako właściwą tylko dla 2 obszarów (Dąbrowa Grotnicka, Lasy Spalskie), dla 9 obszarów jako niezadowolającą oraz dla 2 obszarów jako złą (Gościeradów, Ostoja Przedborska). Dla podtypu 91I0-2 wszystkie obszary uzyskały ocenę właściwą (Góry Bardzkie, Dobromierz, Góry i Pogórze Kaczawskie). Ogólny stan dąbrów z dębem omszonym w Bielinku (91I0-3) oceniono jako niezadowolający mimo, że badane stanowiska w monitoringu szczegółowym uzyskały ocenę właściwą. Wpływ na taką ocenę miały ogólne kierunki dynamiczne fitocenoz oraz obecność gatunków ekspansywnych i gatunków obcych w drzewostanie (robinia) w całym obszarze oraz zbyt duże zwarcie podszytu i drzewostanu w niektórych płatach.

Właściwą ocenę uzyskały dla zdecydowanej większości badanych stanowisk wskaźniki: areалу siedliska w obszarze, powierzchni zajętej przez siedlisko na transekcje, gatunków ciepłolubnych, składu gatunków dominujących oraz zniszczeń w drzewostanie. Wysokie liczby pozytywnych ocen uzyskały wskaźniki: gatunków obcych w drzewostanie oraz sposobu użytkowania i pozyskiwania drewna. Można stwierdzić zatem, że badane stanowiska reprezentują na ogół płaty dąbrów w wieku powyżej 50 lat, niekiedy z obecnością starodrzewów, bez wyraźnych zniszczeń oraz bez udziału gatunków obcych w drzewostanie. Badane płaty są umiarkowanie użytkowane gospodarczo.

Mimo obserwowanej recesji dąbrów świetlistych w Polsce w większości badanych stanowisk dało się wyznaczyć 200 metrowe transekty, które w większości stanowisk badane siedlisko zajmuje w 100%. Jednocześnie obserwowane tendencje dynamiczne fitocenoz sugerują możliwość ograniczenia powierzchni siedliska w przyszłości.

Dość pozytywne oceny uzyskały wskaźniki dotyczące gospodarki leśnej. Zarówno wskaźnik: obecność nasadzeń drzew, pozyskanie drewna i sposób użytkowania. Poza nielicznymi wyjątkami według oceny ekspertów lokalnych nie mają obecnie istotnego wpływu na stan siedliska.

Badania prowadzone w ramach monitoringu potwierdziły istotne znaczenie omawianego siedliska w zachowaniu różnorodności florystycznej w leśnych krajobrazach w Polsce. Stwierdzono stanowiska wielu rzadkich, ginących i chronionych gatunków roślin. Na listach florystycznych badanych stanowisk znalazły się dwa gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: dzwonecznik wonny *Adenophora liliifolia* (Dąbrowa Grotnicka) i sasanka otwarta *Pulsatilla patens* (Przedgórze Łżeczkie - Starachowice)

Główne zagrożenia

Najbardziej odbiegające od optymalnych wartości spośród cech struktury i funkcji dąbrów w badanych stanowiskach są: naturalne odnowienie, obecność obcych gatunków inwazyjnych oraz cechy pionowej struktury roślinności.

Z uwagi na strukturotwórczy charakter zarówno dębu bezszypułkowego *Quercus petraea* jak i dębu szypułkowego *Q. robur* brak odnowień może mieć wpływ na możliwości zachowania siedliska w przyszłości. W niektórych przypadkach nastąpi konieczność kreatywnego wspomagania procesu odnawiania się dębów.

Słabe odnawianie się drzewostanów dębowych występuje synchronicznie z dużym zwarcim drzewostanów. Obserwuje się ponadto dominację odnowień gatunków grądowych (dąbrowy antropozoogeniczne) i ciepłolubnych łęgów zboczowych (Bielinek). Wyniki te łącznie z nadmiernym zwarcim podszycia, w niektórych powierzchniach, wskazują na niekorzystne zmiany w składzie drzewostanów i przyszłe zagrożenie dla flory ciepłolubnej. Badania struktury siedliska potwierdzają, że obecnie największym zagrożeniem dla ciepłolubnych lasów dębowych jest ekspansja gatunków zacieniających dno lasu i ograniczających występowanie termo- i heliofilnych składników flory.

Kolejnym procesem dynamicznym jaki można zidentyfikować analizując wyniki monitoringu jest postępująca neofityzacja. Wyraża się to w znacznej liczbie niewłaściwych i złych ocen wskaźnika: obce gatunki inwazyjne. Redukcyjny charakter w stosunku do runa dąbrów świetlistych mają przede wszystkim niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*, czereemcha amerykańska *Padus serotina* oraz rzadko nawłóć kanadyjska *Solidago canadensis*. Na niewielu stanowiskach i w ich sąsiedztwie stwierdzono udział robinii akacjowatej *Robinia pseudoacacia* w drzewostanach. Ekspansja robinii i eutrofizacja siedliska jaką wywołuje obecność tego gatunku może doprowadzić do zaniku ciepłolubnych składników flory, co szczególnie widoczne jest w Bielinku nad Odrą.

Działania ochronne

Na niektórych stanowiskach prowadzone są cięcia ograniczające zacienienie dna lasu. Przynoszą one w większości wypadków pozytywne skutki dla stanu populacji gatunków charakterystycznych dla siedliska. Działania takie powinny być jednak prowadzone regularnie. Jednorazowe wycięcie podszytu i pozostawienie płatu dąbrowy bez pielęgnacji na kilka lat może powodować szybki wzrost odrośli. Ochrona, a także propozycje działań w planach ochrony rezerwatów i obszarów Natura 2000 powinny skupić się na zahamowaniu postępującego procesu „zarastania” dąbrów.

WYNIKI MONITORINGU

Ocena stanu zagrożeń i czynników wpływających na stan siedliska

MONITORING PODSTAWOWY 2006-2007

Kod i rodzaj oddziaływania	Obszar i liczba stanowisk												
	Dąbrowa Grotnicka	Lasy Spalskie	Perna	Gościeradów	Ostoja Nadbużańska	Pakosław	Góry i Pogórze Kaczawskie	Wzgórza Kielecko-Chęcińskie	Ostoja Przedborska	Góry Bardzkie	Dobromierz	Przedgórze Łżeczkie	Załącznik Łuk Warty
	6	6	6	6	6	7	7	7	4	2	6	5	4
100 – uprawa w sąsiedztwie	-	-	-	-	-	-	-	-	B (-)	-	-	-	-
141 - zarzucenie pasterstwa	-	-	-	-	A (-)	-	B (-)	-	-	-	-	-	-
160 – gospodarka leśna, ogólnie	C (+)	C (0)	C (0)	A (-)	-	A (+)	-	B	B (-)	-	C (-)	B/C (+/0)	-
162 – sztuczne plantacje	B (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
163 – nasadzenia	-	-	-	A (-)	-	-	C (0)	-	-	-	-	-	B/C (-)
164 – wycinka lasu	-	-	-	A (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	A/C (-)
165 – usuwanie podszytu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A (+/-)	-	-
166 – usuwanie martwego drewna, cięcia pielęgnacyjne	-	-	C (0)	-	-	A (0)	-	A	-	-	B (+/-)	A/C (0)	-
167 - eksploatacja lasu bez odnawiania	-	-	-	-	B (-)	-	-	-	-	-	-	-	-

WYNIKI MONITORINGU

190 - inne rodzaje praktyk rolniczych lub leśnych – pasy p.-poż.	-	-	B (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
250 – pozyskiwanie roślin, ogólnie	B (0)	B (0)	C (0)	-	-	-	-	-	-	-	B (-)	-	C (0)
301 - kamieniołomy	-	-	-	-	-	-	C (-)	-	-	-	-	-	-
421 - pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych	-	-	-	-	-	-	-	-	B (-)	-	-	-	-
501, 502 – ścieżki, szlaki piesze i rowerowe, drogi	B (0)	B (0)	C (0)	-	-	C (0)	-	C	-	-	C (-)	B/C (0/-)	C (0)
622 – turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	-	B(0)	-	-	-	-	-	-	-	C (0)	-	-	-
720 - wydeptywanie, nadmierne użytkowanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	C (-)	-	-
976 - szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną, niszczenie runa, erozja	-	-	-	-	-	-	B (-)	-	-	B (-)	A (-/+)	-	-

WYNIKI MONITORINGU

MONITORING SZCZEGÓŁOWY I ZINTEGROWANY 2007-2008

Parametr/wskaźnik	Region, obszar i liczba stanowisk w obszarze										
	Dobromierz	Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie	Pakośław	Lasy Spalskie	Dąbrowa Grotnicka	Dąbrowa świetlista w Pernie	Ostoja Lidzbarska	Pojezierze Gnieźnieńskie	Dolina Dolnej Pilicy	Góry i Pogórze Kaczawskie	Dolna Odra
	2	3	3	3	3	3	3	3	2	6	3
141 Zarzucenie pasterstwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A (-)	-
160 – gospodarka leśna, ogólnie	B/C (-)	B (-/+)	-	C (+/-)	-	B (+/0)	-	-	B (0/+)	-	-
161 Zalesianie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	C (0)	-
162 – szkółka leśna	-	-	-	-	B (-)	-	-	-	-	-	-
163 – nasadzenia	-	C (-)	-	-	-	B (-)	C (-)	-	-	-	-
164 Wycinka lasu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	C (0)	-
165 Usuwanie podszytu	-	-	-	-	-	-	C (+)	-	-	-	C (+)
166 – usuwanie martwego drewna, cięcia pielęgnacyjne	-	A (0)	-	C (+)	-	C (+/0)	C (0)	C (0)	-	-	-
250 – pozyskiwanie roślin, grzybobranie	B (-)	-	-	B (0)	B/C (0/-)	B (0)	C (0)	B (0)	C (0)	-	-
301 Kamieniołomy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	C (-)	-
501, 502 – ścieżki, szlaki piesze i rowerowe, drogi	-	B/C (0)	C (0)	B (0)	B (0)	-	-	C (-)	C (-)	-	C (0)
622, 623 – penetracja turystyczna	-	-	-	A (0)	-	B/C (-)	-	-	-	-	-
710 - hałas	-	-	-	-	-	B/C (0)	-	-	-	-	-
790 - zaśmiecanie	-	-	-	-	-	B (-)	-	-	-	-	-
976 Szkody wyrządzane przez zwierzyne łowną	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A (-)	-

Syntetyczny opis oddziaływań

Spośród czynników antropogenicznych i biotycznych wpływających lub mogących mieć wpływ na stan siedliska do najistotniejszych zaliczyć należy:

- Gospodarka leśna w większości badanych stanowisk nie wpływa na zdecydowane pogorszenie stanu siedliska. Cięcia pielęgnacyjne i sanitarne, sąsiedztwo szkółki – działalność taka może wywierać zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ zależnie od typu oddziaływania, intensywności i stanu siedliska. Umiarkowane cięcia w miejscach nadmiernie zacienionych wywierają pozytywny wpływ na stan populacji gatunków ciepłolubnych, nadmierne cięcia mogą wywołać jednak ekspansję pospolitych gatunków światłolubnych. Zachowanie dąbrów świetlistych będzie wymagało opanowania ich czynnej ochrony. Jedną z metod będzie kształtowanie struktury drzewostanów oraz warstwy krzewów. Doświadczenia zdobyte podczas obserwacji płatów dąbrowy w lasach gospodarczych oraz płatów poddawanych zabiegom ochrony czynnej w rezerwatach przyrody będą miały tu kluczowe znaczenie.
- Nasadzenia – zagrożeniem dla siedliska mogą być nasadzenia gatunków powodujących zacienienie dna lasu. Negatywny wpływ mają nieprzemyślane nasadzenia gatunków takich jak buk, lipa, grab, jak również dużej liczby osobników drzew iglastych.
- W znacznej większości monitorowanych płatów siedlisko jest pod wpływem oddziaływań związanych z transportem oraz ruchem turystycznym. Sprzyja to zwiększonej penetracji ludzkiej i może prowadzić do zaśmiecania lasu oraz zrywania efektownie kwitnących roślin. Może być to przyczyną zwiększenia możliwości migracji gatunków obcego pochodzenia.
- Ograniczenie powierzchni płatów dąbrów może dokonywać się również przez zajmowanie ich na cele przemysłowe np. kamieniołomy na Pogórzu Kaczawskim.